

Studiju kursa nosaukums	Tiesību pamati
Studiju kursa kods	JurZW001
Zinātnes nozare	Tiesību zinātne
Kredītpunkti(ECTS)	15
Kopējais kontaktstundu skaits	150
Lekciju stundu skaits	84
Semināru un praktisko darbu stundu skaits	66
Laboratorijas darbu stundu skaits	0
Studenta patstāvīgā darba stundu skaits	225
Kursa īstenošanas valoda	Latviešu
Kursa apstiprinājuma datums	13.02.2026
Atbildīgā struktūrvienība	Juridiskā fakultāte

Kursa izstrādātājs(-i)

Juridiskās zinātnes doktora zinātniskais grāds, doc. Edmunds Broks

Priekšzināšanas

Kursa apguvei nepieciešamās priekšzināšanas atbilst studiju programmas uzņemšanas nosacījumiem un vispārējām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, kas apgūtas iepriekšējā izglītības līmenī.

Studiju kursa anotācija

Modulis “Tiesību pamati” piedāvā fokusētu ievadu tiesību zinātnē, aptverot trīs savstarpēji papildinošas jomas: tiesību teoriju, civiltiesību pamatus un starptautiskās cilvēktiesības.

Moduļa ietvaros studenti:

- 1) izprot tiesību normu struktūru, avotus un piemērošanas pamatprincipus;
- 2) iegūst pamatzināšanas par civiltiesību piemērošanu, tostarp civiltiesību subjektiem un objektiem, tiesiskiem darījumiem, pārstāvību, subjektīvajām tiesībām un to aizsardzību;
- 3) Attīsta spēju orientēties starptautisko cilvēktiesību sistēmā, tās galvenajiem avotiem, institucionālajiem mehānismiem un indivīda iespējām aizstāvēt savas tiesības starptautiskajā līmenī.

Modulis apvieno teorētisku izklāstu ar interaktīvām studiju metodēm un kāzusu analīzi, veicinot studentu spēju izprast un kritiski vērtēt tiesiskos aspektus reālās situācijās.

Modulis ir piemērots jebkuras LU studiju programmas studentiem, kuri vēlas iegūt strukturētu izpratni par tiesību pamatiem. It īpaši modulis būtu noderīgs studentiem, kuru nākotnes profesionālā darbība būs saistīta ar uzņēmējdarbību, publisko pārvaldi, vadību, komunikāciju, veselības aprūpi, IT vai citām nozarēm, kurās nepieciešama izpratne par tiesībām.

Kursa plāns Pilna laika: klātiene

- 1.Ievads studiju kursā. Tiesību teorija kā zinātne un studiju kurss 2L
- 2.Tiesību izpratne 2L 2S
- 3.Sociālās normas 2L

4. Tiesību norma 2L 2S
 5. Tiesību avoti 4L 2S
 6. Normatīvo aktu jaunrade 2L 2S
 7. Tiesiskās attiecības, juridiskā atbildība 2L 2S
 8. Tiesību saimes, tiesiskā sistēma 2L 2S
 9. Tiesību normu spēks laikā, telpā un attiecībā uz personām 2L 2S
 10. Tiesību normu realizācija 8L 8S
 11. Civiltiesību jēdziens un vieta tiesību sistēmā 2L
 12. Civiltiesību subjekti 4L 2S
 13. Civiltiesību objekti 2L 2S
 14. Tiesiskā darījuma jēdziens un veidi 4L 2S
 15. Tiesisko darījumu iztulkošana 2L 2S
 16. Gribas trūkumi tiesiskā darījumā 4L 4S
 17. Pārstāvība 2L 2S
 18. Tiesisko darījumu forma 4L 4S
 19. Prettiesiski darījumi 2L 2S
 20. Subjektīvās tiesības, to īstenošana un aizsardzība 2L 2S
 21. Cilvēktiesību jēdziens, klasifikācija, avoti 4L 2S
 22. Cilvēktiesību attīstība – vēsture, internacionalizācija un modernā sistēma 4L 2S
 23. ANO Cilvēktiesību aizsardzības sistēma 2L 2S
 24. Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 4L 2S
 25. Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 2L 2S
 26. Eiropas Cilvēktiesību aizsardzības sistēma 6L 4S
 27. Tiesu izspēle 2S
 28. Mazākumtautību tiesības 2L 2S
 29. Bēgļu un patvēruma meklētāju tiesības 2L 2S
 30. Bērnu tiesības 2L 2S
- Kopā 84L 66S

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli un semināru grupās.

Tas izpaužas kā:

1. patstāvīga normatīvo aktu, literatūras un citu kursa tematikas apguvei nepieciešamo avotu studijas;
2. gatavošanās semināriem;
3. gatavošanās starppārbaudījumiem;
4. gatavošanās studiju kursa noslēguma eksāmenam.

Studiju rezultāti

Zināšanas:

1. skaidro tiesību teorijas, civiltiesību un starptautisko cilvēktiesību jēdzienus un pamatprincipus;
2. raksturo tiesību normu piemērošanas procesu;
3. izprot starptautisko cilvēktiesību sistēmas darbību.

Prasmes:

4. analizē tiesību normas, praktiski pielietojot apgūtās teorētiskās atziņas;
5. diskutē par civiltiesību un cilvēktiesību jautājumiem un to risinājumiem;
6. formulē juridiski pamatotu viedokli par aktuālām tiesību problēmām.

Kompetence:

7. patstāvīgi atlasīt un analizēt juridisko informāciju konkrēta tiesību jautājuma analīzē;
8. sagatavo argumentētus atzinumus tiesību jautājumos.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Moduļa sekmīgai pabeigšanai ir nepieciešams nokārtot 2 starppārbaudījumus un eksāmenu.

Starppārbaudījumi katrs veido 25 % no gala atzīmes.

Eksāmens veido 50% no gala atzīmes.

Starppārbaudījumi tiek veidoti teorētiska pārbaudījuma formā un tajos palīgmateriālus izmantot nedrīkst.

Eksāmens tiek veidots kāzusa formā un tajā var izmantot visus tiesību avotus un literatūru.

Eksāmens un starppārbaudījumi notiek rakstveidā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes, iegūtā kompetence atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. 1. Starppārbaudījums	+	+	+	-	-	-	+	-
2. 2. Starppārbaudījums	+	+	+	-	+	-	-	-
3. Eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

1. Balodis K. Ievads civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007.
2. Latvijas Republikas Civillikums.
3. Neimanis J. Ievads tiesībās. Rīga, 2004.
4. Rezevska D. Vispārējo tiesību principu nozīme un piemērošana. Rīga, 2015.
5. Ziemeļe I. (red.) Cilvēktiesības pasaulē un Latvijā. Rīga: TNA, 2021.

Papildus informācijas avoti

1. Akmentiņš R. Ievads tiesību zinātnē. Rīga: [b.i.], 1938., 109 lpp.
2. Balodis K. Komeršsabiedrību tiesībspējas un rīcībspējas rašanās juridiskie aspekti // Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse: komerciesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.
3. Barak A. The judge in a democracy. Princeton, N.J.: Princeton University Press, 2006, 332 p.
4. Glenn P.H. Legal traditions of the world: sustainable diversity in law. 5th ed. Oxford; New York: Oxford University Press, 2014, 423 p.
5. Greer Steven, The European Convention on Human Rights: Achievements, Problems and Prospects, Cambridge University Press, 2007
6. Hart, L.A The concept of law, 3rd ed. Oxford: Oxford University Press, 2012, 333 p.
7. Lēbers A. Ievads tiesību zinībās. Rīga: [b.i.], 1921., 133 lpp.
8. MacCormick N. Practical reason in law and morality. Oxford; New York: Oxford University Press, 2008, 224 p.
9. Mark Goodale, Human rights at the crossroad, Oxford [UK] ;New York : Oxford University Press, 2013.
10. Mazapša A. Rīcībspējas institūta tiesiskais regulējums un tā piemērošana praksē //

Jurista Vārds, 17.05.2016, nr. 20.

11. Muciņš L. Juridiskās personas jēdziens // Inovāciju juridiskais nodrošinājums: LU 70. konferences rakstu krājums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2012, 163. lpp.

12. Rüthers B. Rechtstheorie: Begriff, Geltung und Anwendung des Rechts, München: C.H. Beck, 1999, 566 S.

13. Tāls R. Nepilngadīgo tiesību un darbības spēja. Rīga, 1940.

14. Wacks R. Philosophy of law : a very short introduction, 2nd ed., Oxford, United Kingdom; New York, NY: Oxford University Press, 2014, 150 p.

15. Wacks R. Understanding jurisprudence: an introduction to legal theory, 4.ed., New York, NY: Oxford University Press, [2015], 379 p.

Periodika un citi informācijas avoti

1. ANO cilvēktiesību līgumus uzraugošo institūciju datu bāze:

<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/Pages/TreatyBodies.aspx>

2. Cilvēktiesību gids: <http://www.cilvektiesibugids.lv/lv/temas/>

3. Cilvēktiesību vēstnesis: <https://ectpiezimes.wordpress.com/>

4. Eiropas Cilvēktiesību tiesas datu bāze: [http:// hudoc.echr.coe.int](http://hudoc.echr.coe.int) .

5. Latvijas Republikas Satversmes tiesas datu bāze: [http:// satv.tiesa.gov.lv](http://satv.tiesa.gov.lv)

6. Ministru Kabineta pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās mājas lapa:

<http://www.mfa.gov.lv/ministrija/latvijas-parstavis-starptautiskajas-cilvektiesibu-institucijas>

Kursa ietvaros nav pieļaujams plaģiātisms un citi akadēmiskā godīguma pārkāpumi lūdzu iepazīties ar LU Noteikumiem par akadēmisko godīgumu. Šī kursa ietvaros ģeneratīvā mākslīgā intelekta (MI) rīku izmantošana ir atļauta izņēmuma gadījumos, ja to rakstiski ir norādījis un atļāvis šī kursa docētājs. Visos citos gadījumos nav pieļaujama mākslīgā intelekta ģenerētu materiālu (teksta, attēlu, audio, video u.c.) iesniegšana patstāvīgajos un grupu uzdevumos, pārbaudes darbā, eksāmenā vai jebkādā citā pārbaudes darbā, šāda veida materiālu iesniegšana tiks uzskatīta par neatļautu palīgīdzekļu izmantošanu